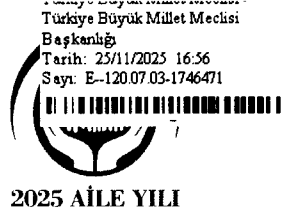

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

7/31693
62 11

Sayı : E-54045643-610-22092640

Konu : Soru Önergesi (7/31693)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Ardahan Milletvekili Sayın Özgür Erdem İNCESU'ya ait 7/31693 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/31693) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: F0A36853-CE13-4CAC-B97D-D4523CC83C60

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Uğur BAYRAM

Mühendis

Telefon No: (312) 287 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ARDAHAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZGÜR ERDEM İNCESU'YA AİT 7/31693
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ardahan ili süt fiyatları üzerinde bölgenin coğrafi, ekonomik ve yapısal özellikleri etkili olmaktadır.

- Bölgede soğuk zincir altyapısının sınırlı olması süt kalitesinin korunmasını güçleştirmektedir.
- Entansif yetiştiriciliğin yaygın olmaması nedeniyle çiftlik sütü kalitesine erişilmesi zorlaşmaktadır.
- Mera hayvancılığının yoğun olması ve aile işletmeciliğinin ağırlıkta bulunması nedeniyle işletmelerde soğutma tankı sayısı yeterli seviyede değildir. Bu durum soğuk zincir, depolama ve taşıma süreçlerinde kalite kayıplarına yol açarak fiyatlara yansımaktadır.
- Kalite düşüklüğü nedeniyle sınıflandırmada yağ ve protein oranlarının istenen seviyeye ulaşamaması süt fiyatlarını olumsuz etkileyebilmektedir.
- Yaz aylarında hayvanların merada daha iyi beslenmesi sonucu süt arzı artmakta, ancak işleme kapasitesinin sınırlı olması mevsimsel fiyat dalgalanmalarına sebep olabilmektedir.
- Üretici örgütlerinin yeterince güçlü olmaması fiyat belirleme süreçlerinde pazarlık gücünü azaltmaktadır.

Çiğ sütün tavsiye fiyatı Ulusal Süt Konseyince belirlenmekte ve ilan edilmektedir. Konseyin yapısında üretici, sanayici ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri yer almaktadır.

Bu kapsamda Ulusal Süt Konseyi tarafından 17.09.2025 tarihinde yapılan yönetim kurulu toplantısında; 01.10.2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere %3,6 yağ ve %3,2 protein içeriğine sahip çiğ inek sütü tavsiye satış fiyatının üreticinin eline litre başına net geçecek şekilde (çiğ süt desteği hariç) 19,60 TL olarak belirlenmesine karar verilmiştir. Soğutma, nakliye ve diğer cari giderler üretici tarafından karşılandığı takdirde bu giderler üreticiye ilave olarak ödenecektir. Baz alınan yağ ve protein oranlarındaki her bir dizyem (0,1'lik değişim) için ± 29 kuruş fark uygulanacaktır.

Ulusal Süt Konseyi tarafından alınan karar tavsiye niteliğinde olup serbest piyasa şartlarında sütün yağı, proteini, kuru maddesi ve diğer kalite kriterlerine göre litresi 19,60 TL üzerinde de fiyatlanabilmektedir. Bu bağlamda üreticilerimizin haklarının korunması ve piyasa koşullarından etkilenmemeleri amacıyla 15.09.2023 tarihli ve 32310 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sözleşmeli Üretimin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır.

Bu yönetmelikle sanayiye arz edilen çiğ sütün alım ve satımının sözleşmeli usulde yapılması, üretici/üretici örgütü ve alıcı arasında uyulması gereken kuralların belirlenmesi, üretim ve pazarlamada sürdürülebilirliğin sağlanması, arz talep dengesinin oluşturulması sağlanmaktadır. Söz konusu yönetmelik kapsamında çiğ sütün alım ve satımında karşılıklı üretim sözleşmesi düzenlenerek süt fiyatını belirleme imkânı bulunmaktadır.

Bakanlığımızca sürdürülebilirliğin devamı için çiğ süt üretim maliyetleri, çiğ süt fiyatları, üretim miktarı, arz talep dengesi yakından titizlikle takip edilmektedir.

Bu kapsamda fiyat istikrarının sağlanması ve sürdürülebilirliğin desteklenmesi amacıyla dönemsel olarak arz fazlasının yaşandığı aylarda regülasyon uygulamaları gerçekleştirilmektedir. Süt ve süt ürünlerinde ithalat ve ihracat dengesi düzenli olarak takip

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

edilerek piyasada oluşabilecek olumsuzlukların önüne geçilmektedir. Ayrıca çiğ süt Bakanlığımızca belirlenen dönem ve birim fiyatlar üzerinden çiğ süt destek primi uygulanarak fiyat istikrarının korunması ve aşırı dalgalanmaların engellenmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca 2025 yılında uygulanmaya başlanan yeni destekleme modeliyle çiğ süt desteğinde temel desteklerin yanında; yönlendirici ve verimlilik odaklı başlıklar altında kaliteli çiğ süt üretiminin artırılması, spekülatif piyasa hareketliliğinin önlenmesi, hayvancılık işletmelerinin gençleştirilmesi, kadınların üretimde aktif rol oynaması belirlenen üretim bölgelerinde üretim planlamasının teşvik edilmesi amacıyla, kadın üreticilerimize/genç üreticilerimize %30, kalite kriterlerini sağlayan üreticilerimize ve özellikle ari işletmelerden elde edilen çiğ süt ilave destek primi ödenecektir. Yeni destekleme modeli ile hayvancılık işletmeleri içerisinde önemli bir paya sahip olan aile işletmeleri ilk defa %30 oranında ilave destek alacaktır.

Ardahan gibi hayvancılığa dayalı bölgelerde küçük aile işletmelerinin üretimde kalabilmesi için çiğ süt desteğinin yanın da hayvancılık sektörünü desteklemek ve kırsaldaki aile işletmelerini güçlendirmek amacıyla Kırsalda Bereket, Hayvancılığa Destek Projesi'ni hayata geçirmiştir. Proje kapsamında Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne (TİGEM) ait etçi ırk gebe damızlık büyükbaş hayvanlar üreticilere teslim edilmektedir.

Projeyle ülkemizde etçi ırk damızlık üretimi yapan işletme sayısını ve etçi anaç hayvan sayısını artırarak daha fazla etçi ırk besilik materyalinin ülkemiz kaynaklarıyla karşılanması, böylece kırmızı et arzında sürdürülebilirliği ve yeterliliği sağlamak amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında hak sahibi kişilere en az 5, en fazla 15 baş etçi ırk damızlık gebe düve TİGEM tarafından temin edilecektir. Veteriner hekim, ziraat mühendisi ve gıda mühendisi olan hak sahipleri için bu sayı en az 5, en fazla 30 baş olarak uygulanacaktır.

Et ve Süt Kurumu, çiğ süt fiyatlarının Ulusal Süt Konseyi tarafından belirlenen tavsiye fiyatın altına inmesini engellemek ve sektörde oluşan arz fazlası sütü değerlendirmek amacıyla 2016 yılından itibaren çiğ süt regülasyonu yapmaktadır.

2016-2024 yılları arasında üreticilerden yaklaşık 1,3 milyon ton çiğ süt tedarik edilerek 103 bin ton süt tozu üretimi gerçekleştirilmiştir. Regülasyon faaliyetleri kapsamında süt üreticilerine 1,7 milyar TL ödeme yapılmıştır.

2024 yılında yaklaşık 55.400 ton çiğ süt regüle edilerek üreticilerimize yaklaşık 390 milyon TL ödeme yapılmıştır.

01.01.2025-21.11.2025 tarihleri arasında üreticilerden yaklaşık 414 bin ton çiğ süt alınmış olup bu süttten üretilen süt tozu, krema ve tereyağı karşılığında üreticilere yaklaşık 6 milyar TL ödeme yapılmıştır.